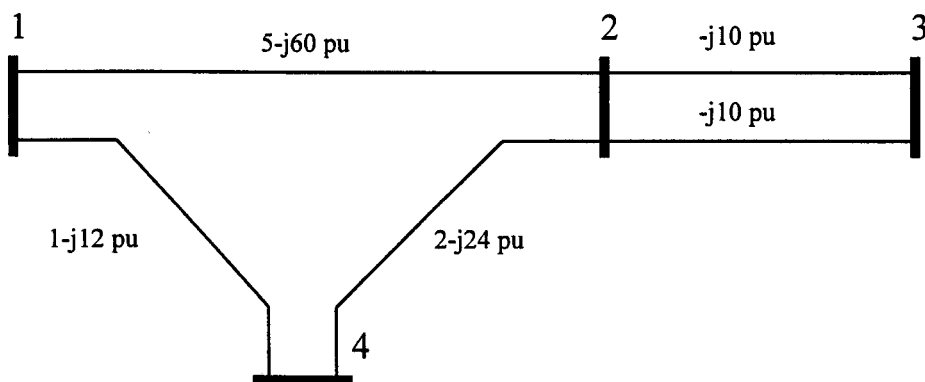
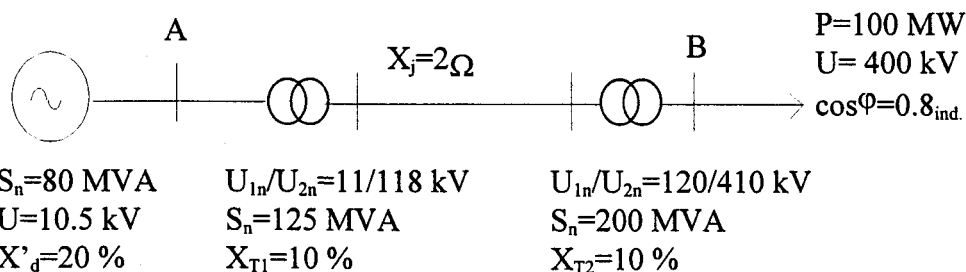

- Vastaa seuraaviin kysymyksiin
  - Johdon pituus $l=150$ km ja sähköiset arvot ovat $r=0.268 \Omega/\text{km}$, $x=0.412 \Omega/\text{km}$ ja susceptanssi $b=2.81 \mu\text{S}/\text{km}$. Laske johdon aaltoimpedanssi.
  - Miksi tehonjaon laskennassa tarvitaan vertailupiste (slack bus)?
  - Miksi suurjännitteisillä avojohdoilla käytetään nippujohtimia?
- Johda** lauseke johdolla siirtyvälle päto- ja loisteholle alku- ja loppupään jännitteiden funktiona kun johto kuvataan pelkällä reaktanssilla jX .
- Kuvassa 1 olevat johtotiedot ovat suhteellisarvoina lausuttuja **admittansseja**.
  - Muodosta verkolle solmupisteadmittanssimatriisi Y_{bus} .
  - Mitkä matriisin alkiot muuttuvat ja miten, jos solmupisteiden 2 ja 4 väliselle johdolle kuvataan myös maakapasitanssin vaikutus?
  - Solmupiste 1 valitaan vertailupisteeksi, solmupiste 2 ja 3 ovat kuormituspisteitä ja solmupiste 4 generaattoripiste. Luettele tehonjaonlaskennan muuttujat (yhtälöryhmässä esiintyvät tuntemattomat) kyseiselle verkolle kun solmupisteiden jännitteitä ja kulmia merkitään vastaavasti V_i :llä ja δ_i :llä ($i=1,2,3,4$).

Kuva 1

- Generaattori syöttää kuormitusta kuvan 2 mukaisesti.
  - Laske verkolle suhteellisarvot käyttäen perustehona arvoa $S_b=100$ MVA ja perusjännitteenä pisteessä B arvoa $U_{Bb}=400$ kV.
  - Pisteessä B tapahtuu 3-vaiheinen vika vikaimpedanssi $Z_f = 0.1$ pu kautta. Laske muutosoikosulkuvirran suuruus kun pisteen B jännite ennen vikaa on 400 kV. Käytä laskussa suhteellisarvoja. Kuorma ei syötä vikavirtaa.

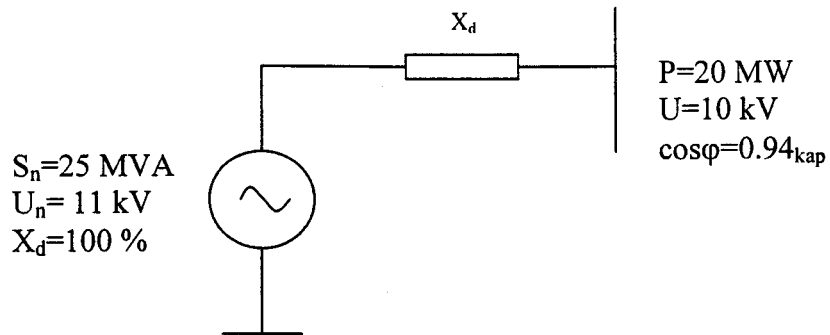

Kuva 2

5. Kolmivaihegeneraattori syöttää kuvan 3 mukaisesti jäykkään verkkoon tehon $P=20\text{MW}$, $\cos\varphi=0.94_{\text{kap}}$. Jäykän verkon pääjännite on $10\angle 0^\circ\text{ kV}$.

a) Laske generaattorin lähdejännitteen suuruus, virta ja verkkoon syötetyn loistehon suuruus.

b) Generaattorin magnetointia lisätään 40 % ja samalla pidetään turpiinin mekaaninen teho vakiona. Laske virran, lähdejännitteen ja verkkoon syötetyn loistehon suuruus.

Kuva 3